

Zadávání veřejných zakázek hraje klíčovou roli v dosahování cílů v rámci zlepšování podnikatelského prostředí a podmínek pro inovace v podnikání, povzbuzování k většímu zadávání ekologických zakázek atp. V Evropské unii vynaloží veřejné orgány na pořízení dodávek, služeb a stavebních prací každoročně v průměru 18% HDP, na lokální úrovni je to pak dvojnásobek. V době, kdy se většina členských států potýká s potřebou úspor v oblasti veřejných výdajů, musí politika zadávání veřejných zakázek zajistit optimální využívání veřejných prostředků k podpoře růstu, vytváření pracovních míst, tj. k plnění cílů strategie Evropa 2020. Evropská komise přijala v roce 2011 návrh revize stávajících směrnic o veřejných zakázkách (17/2004, 18/2004) s cílem modernizovat veřejné zakázky v EU. Návrh je nyní projednáván v Evropském parlamentu a Radě EU. Mezitím v České republice nabyla 1. dubna 2012 účinnost novela zákona o veřejných zakázkách č. 55/2012Sb. s cílem změnit systém zadávání veřejných zakázek tak, aby se omezila veškerá korupční rizika, která jsou s veřejnými zakázkami spojená. Klíčovým nástrojem pro financování „Unie inovací“ po roce 2013 bude navržený program EU Horizont 2020, jenž je integrovaným systémem, který bude zahrnovat všechny současné evropské nástroje financování vědy a výzkumu. Tento návrh zahrnuje jak formy podpory nabídkového, tak i poptávkového typu, tedy veřejné zakázky, čímž by z hlediska České republiky mohlo dojít k překonání uzavřenosti českého výzkumného systému, výzkumu a inovací a zároveň k zapojení českých subjektů a jejich spolupráci s výzkumnými týmy EU, ale i s partnery z třetích zemí. Pro lepší umožnění komercializace výstupů výzkumu a vývoje slouží systém tzv. předobchodního zadávání veřejných zakázek, se kterým se již v rámci návrhu Horizontu 2020 a v modernizaci státní podpory EU počítá.

■ **1. Legislativní úprava veřejných zakázek na úrovni EU**

1.1 Aktuální pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek

Oblast zadávání veřejných zakázek je v EU upravena těmito dokumenty:

- Směrnice č. 2004/17/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 31. března 2004 ohledně koordinace postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.
- Směrnice 2004/18/ES Evropského parlamentu a Rady o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky smlouvy a veřejné zakázky na služby.
- V roce 2006 Evropská komise vydala interpretační sdělení o právních předpisech Společenství použitelných pro zadávání zakázek, na které se plně nebo částečně nevztahují směrnice o zadávání veřejných zakázek č. 2006/C 179/02.
- V listopadu roku 2007 Evropská komise vydala nařízení č. 213/2008/ES, které mění nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2195/2002/ES a 2004/18/ES o postupech při zadávání zakázek na veřejné práce, dodávky a služby pokud jde o přezkum CPV (Common Procurement Vocabulary).
- V roce 2008 Evropská komise vydala rozhodnutí, kterým pozměnila přílohy směrnic Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES, 2004/18/ES a 2009/81, č. 2008/963/ES.
- Prováděcí nařízení Evropské komise č. 842/2011/ES z 19. srpna 2011, kterým stanovila standardní formuláře pro zveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1564/2005/ES.

- Sdělení Evropské komise z 3. prosince 2011 ohledně prahových hodnot podle směrnic 2044/17/ES a 2009/81/ES Evropského parlamentu a Rady.
- Co se týče zadávání veřejných zakázek v oblasti vědy a výzkumu, Evropská komise 30. listopadu 2011 vydala nařízení č. 1251/2011/ES, kterým se změnila směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES, 2004/18/ES a 2009/81/ES ohledně prahových hodnot používaných při postupech zadávání zakázek. V případě vědy a výzkumu se původní částka 193 000 Euro mění na 200 000 Euro (5 010 600 Kč).

Specifické nástroje trhů v daných zemích mohou být osvobozeny od pravidel zadávání veřejných zakázek, pokud lze prokázat, že právní / regulační prostředí umožňuje přístup a hospodářskou soutěž v dotyčném odvětví a užitkové subjekty na daném trhu jsou předmětem konkurenčního tlaku. Zpravidla se jedná o trh s energiemi a poštovními službami. V České republice se výjimky objevují pouze na trhu s energiemi (výjimka pro skladování plynu, výjimka pro průzkum a těžbu uhlí v České republice, výjimka pro výrobu elektřiny v České republice).

Specifickou oblastí jsou také zakázky v oblasti obranného a vojenského průmyslu. Politika Evropské komise v oblasti veřejných zakázek se zde zaměřuje na otevření trhů členských států v celé EU pro umožnění hospodářské soutěže. Politickými nástroji pro dosažení tohoto cíle jsou: 1. směrnice 2009/81/ES o obraně a bezpečnosti citlivých zakázek, 2. Interpretací sdělení o uplatňování článku 296 Smlouvy o ES (nyní článek 346 SFEU) v oblasti zakázek obrany.

V globální dimenzi musí EU respektovat mezinárodní dohody ohledně veřejných zakázek v rámci Světové obchodní organizace WTO, tzv. Dohodu o vládních zakázkách. Současně je nutné vzít v potaz, že oboustranné obchodní dohody EU jsou rozlišovány podle velikosti každé země, její úrovně a priorit a to tak, aby mohlo dojít k prováděcímu nařízení. Momentálně má Evropská unie smlouvené dohody s Chile, Mexikem, Švýcarskem a zeměmi CARIFORA¹.

Velká skupina právních předpisů veřejné podpory tvoří soudržný rámec pro kontrolu veřejné podpory. Cílem veřejné podpory je, jak je stanoveno v zakládajících smlouvách Evropských společenství, aby zajistily, že vládní zásahy nenarušují hospodářskou soutěž a obchod uvnitř EU. Celý dokument o veřejné podpoře najdete na těchto stránkách:

- http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/compilation/state_aid_29_01_13_en.pdf

Dokument je rozdělen na části legislativních textů, které jsou rozlišeny podle obsahu a předmětu dokumentů.

Podle Evropské unie mohou brát zadavatelé během zadávání zakázek v úvahu různé aspekty jako například potřebu chránit životní prostředí, sociální úvahy nebo podporu inovací. Musí se ale jednat o aspekty, které jsou relevantní pro produkt, službu nebo práci, kterou chtějí obstarat. Zde můžete najít různé iniciativy, jak tyto aspekty začlenit do postupů zadávání veřejných zakázek:

- http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/other_aspects/index_en.htm.

¹ Antigua a Barbuda, Bahamské společenství, Barbados, Belize, Dominické společenství, Dominikánská republika, Grenada, Guyanská republika, Haitská republika, Jamajka, Surinamská republika, Svatá Lucie, Federace sv. Kryštof a Nevis, Svatý Vincenc a Grenadiny, Republika Trinidad a Grenadiny, Republika Trinidad a Tobago.

1.2 Modernizace pravidel v oblasti zadávání veřejných zakázek

V roce 2011 vydala Evropská komise návrh² směrnice o zadávání veřejných zakázek, který je součástí celkové modernizace veřejných zakázek v Evropské unii. Společně s navrhovanou novou směrnicí o veřejných službách tento návrh nahradí směrnice 2004/17/ES (oblast zakázek v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb) a 2004/18/ES (oblast stavebních prací, dodávek a služeb) jako základní prvky právního rámce Evropské unie pro zadávání veřejných zakázek. Směrnice bude doplněna o další prvky právního rámce, a to směrnicí 2009/81/ES a směrnicí 89/665/EHS

Veřejné zakázky hrají klíčovou roli ve strategii Evropa 2020 a to jako jeden z tržních nástrojů, které se využívají k dosažení cílů této strategie tak, že přispívají ke zlepšení podnikatelského prostředí a zároveň tím podporují širší využití ekologických veřejných zakázek, čímž se zrychlí přechod na zdroje nízkouhlíkové ekonomiky. Tato novelizace by měla přinést větší efektivnost vynaložených prostředků, zjednodušení stávajících pravidel a usnadnění přístupu k veřejným zakázkám pro malé a střední podniky a také pro zahraniční firmy. Jedním z prostředků dosažení těchto cílů může být usnadnění komunikace u zadávání elektronických zakázek, snížení administrativní zátěže, pobídka k rozdělování zakázek na části, snížení nároků na finanční způsobilost pro podání zakázky, zlepšení stávajících záruk, zamezení střetů zájmů a korupce, větší integrita postupů a určení jediného státního orgánu, který bude pověřen dohledem nad zadáváním veřejných zakázek, jejich uskutečňováním a kontrolou.

Návrh o veřejných zakázkách č. 2011/0439/COD je momentálně projednáván v Evropském parlamentu. Jeho první čtení se očekává 10. září 2013. Rada podporuje přijetí prohlášení subjektů o způsobilosti namísto připojování různých certifikátů a jiných dokumentací o jejich způsobilosti, na druhou stranu poskytuje zadavatelům právo si vyžádat od ekonomických subjektů dodatečnou dokumentaci, pokud jim přijde nedostatečná nebo nesprávně vyplněna. Dále také navrhuje podstatně rozšířit přístup do výběrového řízení s možností vyjednávání a soutěžního dialogu oproti původnímu návrhu Komise a možnost snížit časové lhůty stanovené Komisí, aby zadávání veřejných zakázek bylo efektivnější. Evropský parlament se snaží do návrhu zakomponovat prohlášení firem, že jejich činnost během vykonávání zakázek nebude narušovat normy v oblasti práce, životního prostředí a veřejného zdraví. Evropský parlament se také snaží prosadit, aby cílem zadavatelů bylo větší posílení rovnosti mezi podniky v EU se záměrem usnadnit integraci malých a středních podniků a povzbudit zaměstnanost a inovace v rámci Unie. Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů v září přidal ještě několik sociálních aspektů v rámci pozměňovacích návrhů.

1.3 Veřejné zakázky a oblast vědy a výzkumu

Pro lepší komercializaci výstupů výzkumu a vývoje slouží systém tzv. předobchodního zadávání veřejných zakázek (dále jen „PCP“). Předobchodní zadávání veřejných zakázek je nástroj, který může přinést inovativní řešení na trh a jejich šíření při zajištění výrazné úspory veřejných financí. Nedostatek investic do oblasti výzkumu a vývoje v EU je dle Evropské komise důsledkem fragmentace nabídky a nedostatečné znalosti, jak optimalizovat poměr rizika a prospěšnosti pro pořizovatele a dodavatele. Toto riziko je možné eliminovat díky kombinaci předobchodního zadávání veřejných zakázek a inovativních řešení ve veřejných zakázkách (Public Procurement of Innovative Solutions), které by mohly novým koncovým produktům automaticky zprostředkovat zákazníky. Zde právě předobchodní zadávání veřejných zakázek umožňuje dosažení win-win situace pro zúčastněné strany tím, že dojde k nasazení vysoce kvalitních výrobků s nižšími náklady.

² „Směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek“, poslední návštěva 11. února, 2013, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0896:FIN:CS:PDF>.

Pravidla veřejné podpory EU jasně ukazují, kdy je a kdy není zadávání předobchodních zakázek považováno za veřejnou podporu. Bohužel použití tohoto nástroje často naráží na neochotu veřejných orgánů tento nástroj využívat a jeho neznalost či dokonce legislativní bariéry na národní úrovni.

Předobchodní zadávání veřejných zakázek je v některých oblastech možné dnes například v rámci projektů 7. Rámcového programu, který se orientuje na podporu výzkumu a vývoje. Program je rozdělen na další podprogramy se specifickými cíli: Spolupráce, Myšlenky, Lidé a Kapacity. Pokračovatel 7. Rámcového programu Horizont 2020, program zaměřený na výzkum a vývoj, umožní PCP ve všech oblastech.

Program Horizont 2020 bude realizován v období 2014 – 2020. O jeho rozpočtu probíhají intenzivní jednání mezi Radou a Evropským parlamentem jako součást diskuse o budoucím víceletém finančním rámci EU. První výzvy v rámci tohoto programu by mohly být vypsány dle Komise již v roce 2014. S PCP se rovněž počítá v rámci modernizace pravidel veřejné podpory EU.

Evropská komise zveřejnila na začátku roku 2007 Průvodce inovačními řešeními ve veřejných zakázkách³. Ten samý rok přijala sdělení⁴ o zakázkách v předobchodní fázi, které jsou definovány v rámci veřejných zakázek v oblasti služeb V&V a jsou osvobozeny od ustanovení zadávání veřejných zakázek směrnic. Dále tyto zakázky nejsou určené státem a nastiňují možný přístup k předobchodnímu zadávání veřejných zakázek zahrnující víceúrovňový konkurenční proces. V roce 2008 Evropská komise zřídila skupinu odborníků, aby přezkoumala případy zadávání veřejných zakázek technologií a identifikovala vznikající osvědčené postupy. Závěrečná zpráva⁵, kterou pracovní skupina předložila v roce 2009, popisuje rizika, kterým zadavatelé musí čelit. Identifikuje existující postupy řízení rizik a udává doporučení, která by mohla pomoci překonat tuto významnou překážku při zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací.

■ **2. Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v České republice**

Zákon o veřejných zakázkách 137/2006 Sb. byl z části novelizován k datu 1. dubna 2012.⁶ K dalším změnám dojde 1. ledna 2014 a to v čl. 1 v bodech 9, 61, 113 a 185, v případě, že se jedná o § 156 odst. 3 druhou a třetí větu. Cíle novelizace jsou:

- posílit transparentnost zadávání veřejných zakázek;
- zefektivnit výběrová řízení;
- minimalizovat nedostatky dosud platného zákona o veřejných zakázkách.

Rozdíl mezi novelou zákona a zákonem původním je v razantním snížení limitů veřejných zakázek malého rozsahu na 1 milion korun pro dodávky a služby a 3 miliony u stavebních prací s tím, že v roce 2014 se oba limity sjednotí na milionové hranici. Dále je zadavatel povinen odůvodnit účelnost zakázky, zveřejňovat smlouvu i skutečné uhrazení ceny. Tím pádem všechny informace a dokumenty (až na definované výjimky) o průběhu zadávacího řízení budou zveřejňovány a zadavatel bude povinen zveřejnit identitu subdodavatelů.

³ „Guide on dealing with innovative solutions in public procurement“, poslední návštěva 27. ledna, 2013, <http://www.proinno-europe.eu/sites/default/files/page/10/05/PRO%20INNO%20Europe%C2%AE%20Paper%20No.%201%20'Guide%20on%20dealing%20with%20Innovative%20Solutions%20in%20Public%20Procurement%20%E2%80%93%2010%20elements%20of%20good%20practice'.pdf>

⁴ „Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o zakázkách v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě“, poslední návštěva 11. února, 2013, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0799:FIN:CS:PDF>

⁵ „Risk management in the procurement of innovation“, poslední návštěva 31. ledna, 2013, http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/risk_management.pdf.

⁶ „Sbírka zákonů Česká republika“, Ročník 2012, rozeslána 24. února 2012, k dispozici na <http://www.portal-vz.cz/getmedia/f556d393-853c-4153-9aba-07b09d65e383/sb0021-2012>, poslední návštěva 31. ledna 2013.

HLAVNÍ ZMĚNY NOVELIZACE:

- **Nové transparentní povinnosti:** povinné předběžné oznámení o zakázce minimálně jeden měsíc dopředu, uveřejnění tzv. odůvodnění zakázky (účelnost zakázky, přiměřenost požadavků na technické kvalifikační předpoklady, vymezení obchodních a technických podmínek, stanovení hodnotících kritérií a způsobu hodnocení nabídek).
- **Zadávací řízení:** zrušení možnosti omezovat počet zájemců o účast v užším řízení, jednacím řízení bez uveřejnění a soutěžním dialogu, úpravy podlimitního řízení (kvalifikace se bude prosazovat v plném rozsahu jen čestným prohlášením, přičemž doklady bude zadavateli povinen předložit až vybraný uchazeč před podpisem smlouvy, zkrácení lhůty pro podávání námitek na 10 dnů, atd.).
- **Kvalifikace:** došlo k vypuštění požadavků podle § 53 odst. 1 písm. k) a l) ZVZ a vypuštění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů podle § 55, namísto předešlých procedur bude uchazeč povinen předložit pouze čestné prohlášení o ekonomické a finanční způsobilosti zakázku splnit.
- **Zadávací dokumentace:** u veřejných zakázek na stavební práce budou některé části povinného obsahu projektové dokumentace na plnění veřejné vyhlášky stanoveny prováděcí vyhláškou, minimálně textová část zadávací dokumentace bude zveřejňována na profilu zadavatele počínaje dnem uveřejnění zadávacího řízení.
- **Nabídky – jejich posouzení a vyhodnocení:** obsahem nabídky budou muset být následující prohlášení: seznam statutárních orgánů či jejich členů, kteří během posledních 3 let jakkoli spolupracovali se zadavatelem, prohlášení, že uchazeč neuzavřel či neuzavře dohodu, která není v souladu se zákonem hospodářské soutěže, při otevírání obálek s nabídkami se bude kontrolovat jejich podpis oprávněnou osobou a zpracování v požadovaném jazyku, čteny budou nabídkové ceny a všechna ostatní číselně vyjádřitelná kritéria, dále pokud zadavatel obdrží jednu nabídku nebo jen jedna nabídka zbude po vyřazení ostatních, zadavatel je povinen zrušit zadávací řízení (výjimkou budou některé případy jednacím řízení s uveřejněním a jednacím řízení bez uveřejnění).
- **Další změny ZVZ:** pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zamítne v prvním stupni návrh dodavatele, nebude při podání rozkladu a jeho následném zpětvzetí vracet kauci, členem hodnotící komise u nadlimitních veřejných zakázek bude muset být od roku 2014 vždy osoba, která absolvovala vzdělávací program Ministerstva pro místní rozvoj týkající se ZVZ a základních investičních a nákupních dovedností a která je v pracovněprávním vztahu k zadavateli, informační systém o veřejných zakázkách je přejmenován na **Věstník veřejných zakázek** www.vestnikverejnychzakazek.cz.

Novela zákona má podle odborníků z advokacie své výhody i nevýhody. Jako kladný přínos odborníci prezentují její reakci na nejzávažnější problémy⁷, proto věří, že dojde ke zrušení omezování počtu zájemců o hlasování. Naopak někteří tvrdí, že korupce není momentálně tím hlavním problémem ve veřejných zakázkách⁸. Ovšem nejvíce je novele vytýkáno, že prošla nestandardním procesem vytváření a tudíž vzniklo spoustu legislativních nedostatků jako například fakt, že Ministerstvu pro místní rozvoj se nezdařilo

⁷ „Transparentní novela zákona o veřejných zakázkách“, Parlamentní magazín, k dispozici na

<http://www.parlamentnimagazin.cz/transparencni-novela-zakona-o-verejnych-zakazkach/>, poslední návštěva 31. ledna 2013.

⁸ „Hlavní problémy současného stavu veřejného zadávání“, Mgr. Robert Pergl, Advokátní kancelář Dáňa, Pergl a Partneři, k dispozici na <http://akdpp.cz/publikacni-cinnost/verejne-zakazky/hlavni-problemy-soucasneho-stavu-verejneho-zadavani>, poslední návštěva 31. ledna 2013.

k datu nabytí účinnosti zákona vydat prováděcí vyhlášky a další problémy jsou způsobeny nedostatky v přechodných ustanoveních novely. Navíc změny přinášejí další administrativní zátěž.

Zrušeno bylo i losování zakázek, způsob, který byl před pěti lety představen jako výborný protikorupční prostředek⁹. S ohledem na případ tzv. „karlovarské losovačky“ i losování přestalo být považováno za transparentní nástroj. Tento případ ale nebyl ojedinělý i nadále probíhá vyšetřování manipulace různých losovacích zařízení. Novelu ovšem vítá nezisková organizace Transparency International, která se zabývá odhalováním korupce v České republice¹⁰.

Úplné znění zákona si můžete přečíst zde: [Platné znění zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění způsobených zákonem č. 55/2012 Sb., účinné k 1. 4. 2012.](#)¹¹

Při zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z fondů EU je v České republice každý povinen držet se tří zásad: transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Při postupu podle zákona je třeba tyto zásady v případě veřejného zadavatele aplikovat při zadávání nadlimitních veřejných zakázek, podlimitních veřejných zakázek i veřejných zakázek malého rozsahu, jakož i při soutěži o návrh. V případě sektorového zadavatele (nemá-li zadavatel obecně současně i postavení veřejného zadavatele) je třeba tyto zásady aplikovat při zadávání nadlimitních veřejných zakázek či soutěže o návrh. Zadavatelé se dělí na veřejné zadavatele, dotované zadavatele a sektorové zadavatele.

Zakázky v rámci výzkumu a vývoje se mohou zadávat na základě § 23 odst. 5 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů v jednacím řízení bez uveřejnění. Musí být ovšem splněna podmínka, že dodávané zboží slouží pouze pro účely výzkumu a vývoje. Při použití jednacím řízení bez uveřejnění je hospodářská soutěž omezena. Zadávaná veřejná zakázka je zadávána přímo jednomu dodavateli za splnění zákonem vymezených podmínek. Jedná se o nejjednodušší a nejméně formální způsob zadání veřejné zakázky. § 13 odst. 8 zákona se dá použít pouze v případě, že je to nezbytné a jen v případě, že to jinak nelze. Podle § 13 odst. 8 zákona: Při stanovení předpokládané hodnoty je zadavatel povinen sečíst předpokládané hodnoty obdobných, spolu souvisejících dodávek či služeb, které hodlá pořídit v průběhu účetního období. To neplatí pro dodávky nebo služby, jejichž jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel tyto dodávky nebo služby pořizuje opakovaně podle svých aktuálních potřeb, zadavatel je však povinen vždy dodržet zásady podle § 6 zákona.

Užitečné odkazy:

- „Hospodářská komora České republiky uspořádala seminář k novele zákona o veřejných zakázkách“, Hospodářská komora České republiky:
<http://www.komora.cz/zpravodajstvi-a-media/aktuality-4/legislativa-a-normy/usporadala-seminar.aspx>
- „Metodika pro zadávání veřejných zakázek“, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR:
http://www.portal-vz.cz/getmedia/33f727ff-6d24-4da3-acc2-9d63acda8ef8/metodika-ZVZ-2012_v7

⁹ „Nová pravidla zadávání veřejných zakázek vyvolávají rozpaky“, Novinky.cz, k dispozici na <http://www.novinky.cz/finance/263114-nova-pravidla-zadavani-verejnych-zakazek-vyvolavaji-rozpaky.html>, poslední návštěva 31. ledna 2013.

¹⁰ „Novela slibuje transparentnější zadávání veřejných zakázek“, Podnikatel.cz, k dispozici na <http://www.podnikatel.cz/clanky/novela-zakona-slibuje-transparentnejsi-zadavani-verejnych-zakazek/>, poslední návštěva 31. ledna 2013.

¹¹ k dispozici zde http://www.portal-vz.cz/getmedia/4b5a5d52-d342-4fb6-bc65-9b4f2206dc6f/ZVZ_platne-zneni_2012, poslední návštěva 31. ledna 2013.

-
- „*Metodika zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137 / 2006 SB., o veřejných zakázkách a metodika zadávání zakázek financovaných ze zdrojů Evropské unie*“, Ministerstvo pro místní rozvoj: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/72128aab-6700-4033-8284-b4b54b49d67f/Methodika-zadavani-verejnych-zakazek_72128aab-6700-4033-8284-b4b54b49d67f.pdf
 - „*Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací České republiky*“, RNDr. Marek Blažka, RNDr. Miloš Chvojka, CSc.: <http://www.avo.cz/dokument/pruvodce.pdf>